

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Förslag på ämne	Svenska, Samhällskunskap
Årskurs	8,9
Omfattning, tidsåtgång	2 lektioner
Namn på uppgiften	Yrken & Genus
Uppgiften planerad av	Jenny Norberg Randowo

Koppling till Lgr11, (syfte/förmåga, centralt innehåll, kunskapskrav)

Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsroller. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbetsliv

Samhällskunskap

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle.
- Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

Svenska

Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- söka information från olika källor och värdera dessa
- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.
- Informationssökning och källkritik
- Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt
- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier.

Koppling till Läroplan för Grundsärskolan

Skolan har ett ansvar för att motverka könsroller som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsroller

Samhällsorienterande ämnen

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

samhället påverkar varandra. söka, granska och värdera information från olika källor och göra egna överväganden, och använda ämnesspecifika ord, begrepp och symboler.

Åk 7-9 Yrken och verksamheter i samhället. Entreprenörskap.

Svenska

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera och anpassa sitt språk till olika sammanhang och för skilda syften.

Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar tal, skrift och andra kommunikationsformer.

-tala och samtala i olika sammanhang

Koppling till Handlingsplan och Behovstrappa för studie- och yrkesvägledning

Självkännedom

Normer

Söka information och källkritik

Arbetsmarknad

Aktivitet – Hur (beskrivning genomförande inklusive planering)

Låt eleverna brainstorma (skriv upp på tavlan) kring yrken där man ser flest män respektive kvinnor.

Dela upp eleverna i mindre grupper.

Hälften av grupperna får tilldelat ett mansdominerat yrke per grupp och andra hälften får tilldelat ett yrke som är kvinnodominerat.

Låt dem ta reda på enkel fakta om yrket och skriva ner några meningar om arbetsuppgifterna.

Ex på faktafrågor; Huvudsakliga arbetsuppgifter? Hur ser den fysiska arbetsmiljön ut?

Ex på reflektionsfrågor;

Varför arbetar det flest kvinnor eller män inom detta yrke?

Vad avgör och påverkar de val vi gör (i detta fall yrkesval)?

Varför är det så? Kan det vara annorlunda?

Är eleverna äldre kan de ta med mer fakta som arbetstider, lön, utbildning etc.

Sidor där eleverna hittar fakta och filmer om yrken:

www.mittyrke.se

<http://www.arbetsformedlingen.se/For-arbetssokande/Yrke-och-framtid/Yrken-A-O.html>

www.framtid.se

Låt eleverna redovisa vad de lärt sig om yrkena och framför allt reflektionerna.

Det kan vara muntligt men även genom collage som sätts upp eller filmer.

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Avsluta detta arbete med att se ett par yrkefilmer, tips nedan:

Svetsare Kvinna <https://youtu.be/94bvGNSEq-Q>

Lokförare Kvinna <https://youtu.be/30p2InRKxsw>

Brandman Kvinna <https://youtu.be/KYnszXSkUZ4>

Flygmekaniker Kvinna https://youtu.be/Dqt9a_JyPfw

Billackerare Kvinna <https://youtu.be/L9Mv4QOXj7w>

Marinofficer Kvinna https://youtu.be/mowB59aVE_I

Drifttekniker Kvinna <https://youtu.be/e0V9x2VTXCc>

Elektriker Kvinna <https://youtu.be/6U0V7L5I8mU>

Sjuksköterska Man <https://youtu.be/dIjVXR0F2aU>

Barnskötare Man <https://youtu.be/OpvyVHen3o4>

Undersköterska Man <https://youtu.be/xDAQvZp1amc>

Perukmakare Man <https://youtu.be/S55C0BNYA4s>

Undersköterska Man <https://youtu.be/P7p3g7ZLE1k>

Övrig kommentar (t.ex. tips, progression av aktiviteten)

Låt eleverna göra en normbrytande PR-film (t.ex trailer i IMovie) om yrket.

Utvärdering, reflektion, utveckling - Är syftet uppnått? Vad lärde sig/upptäckte eleverna? Behöver något göras annorlunda till nästa gång?